

Vodena salata (*Pistia stratiotes* L.) nova je invazivna strana vrsta u Međimurju

MONIKA CINDRIĆ*

Međimurska priroda – Javna ustanova za zaštitu prirode, Trg Međimurske prirode 1, HR-40315 Mursko Središće, Hrvatska

*Autor za dopisivanje / corresponding author: cindric@medjimurska-priroda.info

Vodena salata (*Pistia stratiotes* L.) nalazi se na Unijinom popisu sukladno Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2022/1203 od 12. srpnja 2022. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2016/1141 radi ažuriranja popisa invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji. Vrsta potječe iz tropskih i suptropskih područja južne i jugoistočne Azije, a u druge dijelove svijeta dospjela je prije svega kao popularna akvarijska biljka. Brzo se razmnožava i stvara guste pokrove na površini vode čime sprečava normalno odvijanje fotosinteze i rast drugog vodenog bilja, mijenja fizikalno-kemijske parametre vode te dugoročno narušava ravnotežu ekosustava.

Pistia stratiotes je u Hrvatskoj prvi puta zabilježena u blizini Zagreba u jezerima Posebnog ornitološkog rezervata Sava-Strmec 2017. godine (Boršić i Rubinić 2021). Kako ne može preživjeti niske temperature u Europi se pojavljuje uglavnom samo povremeno, a stabilne populacije su poznate jedino

iz termalno abnormalnih voda. U okolici Hrvatske zabilježena je u Sloveniji, Mađarskoj, Srbiji i Italiji.

Ovog ljeta, 22. kolovoza, vrsta je pronađena u Međimurju, na ribnjaku u Hodošanu, prilikom terenskog obilaska stručnih djelatnika Javne ustanove za zaštitu prirode Međimurska priroda. Riječ je o biljci koja pluta na površini vode, a čiji su listovi skupljeni u rozetu s malim neuglednim cvijetom pa slični na glavicu salate. S donje strane biljke nalazi se čupavo korijenje. Često raste u gustim nakupinama jer se brzo razmnožava uz pomoću vriježa. Pretpostavlja se da je vrsta došla u ribnjak u Hodošanu neodgovornim ispuštanjem viška akvarijskih biljaka.

Ubrzo nakon ovog otkrića, 1. rujna je organizirana akcija uklanjanja u suradnji sa Sportsko-ribolovnim društvom „Trnava“ iz Hodošana koji su dali suglasnost za uklanjanje vrste na vodenoj površini kojom

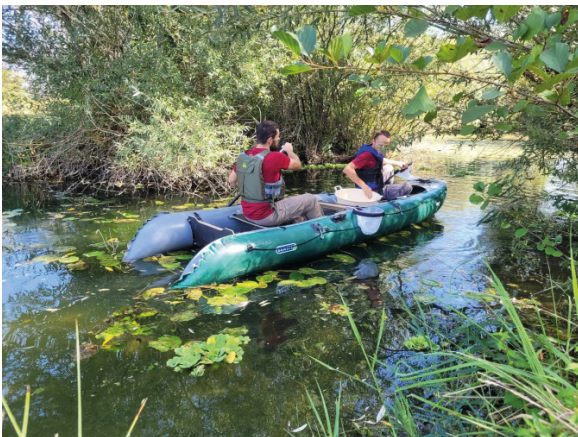

oni gospodare. Cijela površina ribnjaka detaljno je pregledana s obale i iz čamca. Ukupno je uklonjeno oko 1250 jedinki. Najveći broj jedinki uklonjen je iz čamca uz pomoć mrežica, a manji dio s obale uz pomoć mrežice. Zabilježeno je otprilike 10 % cvatućih jedinki, pa je pravovremenim uklanjanjem populacije značajno smanjena mogućnost obnove populacije iz sjemena sačuvanog u mulju ribnjaka.

Ponovnim pregledom ribnjaka 20. rujna stručni djelatnici Međimurske prirode utvrdili su ponovnu

prisutnost ove strane vrste vode te je ponovno ručno uklonjeno 960 jedinki uz pomoć mreža iz čamca i s obale. Pregledom terena do sredine listopada 2023. nije više utvrđena prisutnost vrste na ribnjaku.

Upravljači ribnjaka, Sportsko-ribolovno društvo „Trnava“ iz Hodošana, obavješteni su o svim akcijama uklanjanja kao i o broju uklonjenih jedinki. Tijekom jeseni će se održati i edukacija članova ribolovnog društva o ovoj vrsti i dogovoriti daljnja suradnja oko monitoringa.

O svim koracima tijekom provedbe akcije uklanjanja vodene salate u Međimurskoj županiji obavješteno je nadležno Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja te su nalazi dojavljeni putem mobilne aplikacije Invazivne vrste u Hrvatskoj.

Pravovremena dojava o pojavi invazivnih stranih vrsta važni su za njihovo upravljanje, odnosno smanjenje njihova negativnog utjecaja na bioraznolikost i povezane usluge ekosustava. Kvalitetnom

suradnjom sa svim dionicima, prvenstveno sportsko-ribolovnim društvima, osigurava se brza reakcija na pojavu neke vodene invazivne vrste te sprječavanje njeno daljnje širenje.

Literatura

Boršić, I., Rubinić, T. (2021): First record of *Pistia stratiotes* L. (Araceae) in Croatia, with the consideration of possible introduction pathways. *Periodicum Biologorum* 123(1-2): 35-39.